XVIII. évfolyam. Pécs, 1890. január 11-én. 2-ik szám.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Postán vagy Pécsett házhoz küldve:
EGÉSZ ÉVRE 5 frt — kr.
FÉL ÉVRE 2 „ 50 „
NEGYED ÉVRE 1 „ 25 „
EGYES SZÁM 10 kr.
Megjelenik minden szombaton.
Egyes számok kaphatók
Weidinger Nándor könyvker.
(Széchényi-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

HIRDETÉSEK ARA:
Egy öt hasábos petit or egyszeri megjelenéseé: 6 kr., 3-szoriért 5 kr., 10 szeriért 4 kr. fizetendő.
Minden hirdetés után 30 kr. bélyegdij fizetendő.
A nyilttér 1 petit sora 10 kr.
A hirdetési dij előre fizetendő.

Szerkesztőség:
János-utcza 8-ik szám.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizethetni helyben: a kiadóhivatalban, KÖSZL JÁNOS úrnál a városház épületben, LILL JÁNOS úrnál a budai külvárosban, valamint a vidéken minden póstahivatalnál.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal:
János-utcza 8-ik szám.

Vinczellér-iskolát Pécsre.

(V.) Roppant rövidlátás és nagy könnyelműség kellene hozzá, ha városunk polgársága, nem látná ezt a gazdasági veszélyt, mely városunk közönségét, városunk vagyoni jólétét fenyegeti szőlőhegyeink pusztulása által. S ha még csak városunkat fenyegetné a veszedelem, talán tudnánk vigasztalást, menedéket találni; de a filoxravész, mely évről-évre s mindinkább rohamosan terjed és egymásután teszi tönkre bortermő hegyeinket, kiterjeszkedik egész vármegyénkre, kiterjeszkedik az egész országra.

A csapás országos.

Az „Isten adta, az Isten el is veszi“ fohászkodások ma már nem nyujtanak reményt a jövőre nézve a nagy filoxera-vészben, mert a jámbor megnyugvás emberei is kezdik észrevenni, hogy az Isten adta, de biz az Isten csak nem akarja elvenni a kártékony féreg pusztitó erejét. A veszedelem nőttön nő s ha ma még teljes nyomorát nem is érezzük a bajnak, az előszele itt van már, mely minden józanul gondolkodó szőlős-gazdára igen érzékenyen hat.

Itt az ideje, hogy a vész ellen a mennyire lehet védekezzünk s az eddigi szőlőművelést modern alapra fektessük. Az apákról apákra maradt ósdi szőlőmivelési mód ma már meg nem állhat, a jelenkorban fenn nem tartható. A régi jó idők kora lejárt. Változtak a viszonyok és körülmények, a régi művelési rendszer is megváltozott. Haladás mindenütt. S a haladó korral lépést kell tartani, mert a ki nem halad, az elmarad. Már pedig a szőlőművelés, a borgazdaság, a gabna-termelés után hazánk gazdaságának legfőbb ága. Nálunk Magyarországon a szőlő-termelés és borgazdaság határozottan létkérdés. Ki hinné, hogy csak maga Baranyavármegye egy évi bortermése átlagos számitással 10 millió forintot reprezentál? S ez tény. Képzelhető, hogy ha csak Baranyavármegye egy évi bortermése ily nagy pénzösszeget képvisel, minő óriási összegnek felel meg az egész ország bortermése.

Tagadhatatlan, hogy itt-ott tettek üdvös intézkedéseket a szőlő-gazdaság védelmére. Vannak az ország nagyobb helyein amerikai szőlő-telepek, éven ként 1-szer 2-szer rövid pár napra vinczellér-tanfolyamok s az országos szőlész- és borász vándor-tanárok is tesznek valamit tőlük telhetőleg a rendelkezésükre álló eszközökhöz képest, de ez még vajmi csekély, úgy szólván semmi a folytonosan növekedő veszedelem nagyságához képest.

Nemcsak minden nagyobb helyen kellene amerikai szőlő-telepeket berendezni, hanem minden községben, a hol csak szőlőműveléssel foglalkoznak. Igaz, hogy áldozatba kerülne a telepek berendezése, de ez az áldozat gazdagon gyümölcsöző lenne, mert bőségesen meghozná a belefektetett tőke kamatait. Az amerikai filoxeramentes szőlőknek van az egyedüli jövőjük s mig az amerikai vesszőkkel való szőlőgazdaság alapját meg lehet vetni, addig a gyéritési rendszer tartandó fenn.

A szőlőgazdaság ilyetén kezeléséhez azonban bizonyos foku intelligenczia, vagy legalább is egy kis tanultság kell. A régi szokások, a régi módszer a jelen körülmények közt semmit sem ér. Okvetlenül meg kell ismerkedni valamennyi szőlősgazdának a szőlőművelés legujabb vivmányaival s a filoxera-védekezés különböző nemeivel s csak ezen ismeretek elsajátitása s gyakorlati érvényesitése mellett lehet czélt érni.

Soha sem volt intelligens szőlőművelőre nagyobb szükség mint most, mikor a szőlőknek regenerálása vált elkerülhetetlenné. Szőlő-kulturát űzni s régi szokás szerint lehetetlen s a regeneráláshoz szakavatott, képzett erők kellenek, ilyeneket pedig csak az iskola adhat.

Állitsunk vinczellér-iskolákat s egyet okvetlen Pécsre mint az ország egyik legbortermőbb vidékének központjára.

Baranya, Somogy és Tolnavármegyéknek 100,000 hold szőlőterületük van; a központ, Pécs, méltán tarthat igényt egy vinczellér-iskolára.

A legnagyobb hiba eddig is az volt, hogy nem voltak képzett vinczellérjeink. De hogyan is lettek volna? A vinczellér csak annyit értett a szőlőműveléshez, mint az apja, nagyapja, dédapja s hetvenhetedik szép apja. A szőlőkultura nálunk vagy egyátalán nem haladt, vagy csak csiga-biga lassusággal. Ebben az állapotban azonban meg nem maradhatunk, különben elvesztünk.

Létesitsünk vinczellér-iskolát, tanitsunk, képezzünk szakavatott embereket s ezek majd tovább fogják terjeszteni a kulturát, a czél- és okszerü szőlőművelés ismereteit, tanait.

Ha Pécs város közönsége lépéseket tenne ez iránt a kormánynál, azt hisszük a vinczellér-iskola fölállitási és fenntartási költségeihez az állam is jelentékeny összeggel járulna. Ez utóvégre is oly annyira szükséges intézmény, a mely elől az állam ki nem térhet. Sőt akkor sem esnénk túlzásba, ha azt mondanánk, hogy az államnak magának kellene Pécsett vinczellér-iskolát fölállitani s fentartani, mert hiszen az állami jólét biztositására az államnak mindent el kell követni! De tudva az állam nyomoruságos viszonyait, ily követelésekkel nem állunk elő. Azt hisszük a város szivesen viseli a vinczellér-iskola fölállitásának s fenntartásának terheit fele részben, ha a teher másik felét fedezi az állam.

Nagyon kivánatos lenne, ha jelen soraink megszivlelésre találnának.

Ne csak mindig kaszárnyákat épitsünk, hanem egyszer már a város polgárságának vagyoni jólétéről s ennek biztositásáról is gondoskodjunk.

Álljon elő a város bölcs tanácsa egy üdvös inditványnyal s az utókor hálásan fog róla megemlékezni.

Mi az eszmét fölvetettük.

Állitson a város vinczellér-iskolát!

Farsang.

A farsang bevonult a jogászbállal nyitván meg hosszu sorozatát a kivilágos-kivirradtig tartó, vérpezsditő heje-hujának.

Alig van család, mely ne fizetné a maga adóját a farsang részére. A legkisebb asztaltársaságtól a legnagyobb testületekig a társadalom minden rendű frakcziója kiveszi a maga részét egy-egy „fényesen sikerült“ tánczmulatsággal.

Ma már mindenkinek a programmjában elő van jegyezve, hol, mikor, melyik bálban vesz egy csipetnyi kárpótlást az élet sokféle gondjaiért. Mindenfelé lázas szorgalommal folyik a készülődés, mert mindenki azon van, hogy minél csinosabban, elegánsabban, fényesebben jelenjék meg a százszemű s legfinnyásabb kritika pódiumán.

Lesz hát vigasság, lesz dinom-dánom hat héten keresztül, szólni fog a zene, perdülni a szép lány, csengeni a habzó, gyöngyöző pohár s a feltüzelt vérü honfiak s honleányok ajakán százszor és százszor elhangzik a lelkesült felkiáltás: „Igyunk a hazáért! Éljen a haza!“

S a gond nélkül vigadó, hazát éltető lelkes társaságok között senkinek sem jut eszébe, mily sebet ütnek önmaguk a nemzet érdekein ugyanazzal a kezökkel, melylyel most a hazáért koczczintják össze poharaikat.

Hiszen ha a mi magyar hazánk életét a boros poharak csendülése, borizü hangok felharsanása csak egy tyuklépéssel is meghosszabithatná, nem volna a világon hon, mely annyi ezer évekig élne, mint a mienk, mert sehol a világon nem isznak annyit a hazáért, mint a szép Magyarországon. De ha a nemzeti lét alapja a tettekben van, akkor a mi hazafiságunkhoz minden lelkes haza-éltetés mellett is sok kifogás fér.

Mily elszomoritó például az a fekete vonal, mely a nagy arányu farsangi készülődéseken is végig vonul. Az a fény, pompa, az a csillogás, ragyogás, tündöklés, mely a farsang mulatságait oly élvezetesekké, bóditóakká teszi: mind és mind idegen népek közgazdasági fejlődését mozditja elő, elvonván a tápláló anyagot a magyar közgazdasági élettől,

Az iparnak azok a számtalan félszegségü luxus-termékeit amik a magyar bálokon, mulatságokon hölgyek és urak diszét, ékességét teszik, a legnagyobb részben külföldi ipar készitményei. Nem finom, nem elegáns, nem divatos olyasmit venni magukra, ami a haza határain belül produkáltatott. Minél messzebbről jött, minél több pénzt dobtak ki érte a külföld zsebeibe, ha még oly rongy is különben, annál előkelőbb, annál értékesebb.

Még a bálrendező bizottságok között is nem egy akad, mely reklámszerüleg hivalkodik a külföldieskedéssel. Bizony bizony nemcsak elszomoritó, de megszégyenitő is az a hazafiatlan részvétlenség, melylyel a magyar nép a magyar ipar s ezzel együtt az egész magyar közgazdasági élet iránt viseltetik. Nincs nép a világon, mely e tekintetben velünk versenyezné.

Az egész föld kerekségén kis és nagy nemzetek egyaránt nemcsak elsőrendü kötelességüknek, de dicsőségüknek tartják hazájok iparának és kereskedelmének minden erővel való támogatását. A legszegényebbek és leggazdagabbak vetekedve vetekednek egymással arra a czélra, hogy ki rakhat több s erősebb követ hazája közgazdasági életének fundamentumához.

Minálunk az az előkelő, ha uri megvetéssel fitymálunk mindent, ami magyar iparos kezéből került ki. Pedig még ha igaz volna is, hogy a magyar ipar nem képes arra a produkczióra, amire a külföldi, még akkor sem volna, sőt akkor kétszeresen nem volna szabad mellőznünk, hanem annál nagyobb erővel kellene állnunk támogatására, hogy megadjuk neki a fejlődés feltételeit.

Nagyon idején volna tehát, ha azok közben a farsangi nagy előkészületek közben, melyek alatt száz meg száz ezreket szórunk idegen, söt részben ellenséges érdekek istápolására, eszünkbe jutna az a kitagadott, lenézett, de mégis becsülettel munkáló magyar ipar, melynek valóságos nagy böjtje a mi farsangunk.

Legyünk már egyszer necsak szavakban, de tettekben is magyarok s hazafiak! Ébredjen már egyszer fel a magyar társadalom lelkiismerete, kötelességérzete s muljék el tőlünk az üres nagyzásnak a hóbortja, mely minden lim-lomban, ringy-rongyban többre becsüli az idegent a hazainál!

Ha egyszer ezt megtesszük, akkor igazi örömmel, igazi lelkesedéssel nézhetünk a farsang elé, igazi magyaros jókedvvel biztathatjuk egymást: „no de most már rajta ám, kivilágos kivirradtig!“ mert minden mulatságunk a magyar ipar gyengén lüktető ereibe bocsát egy-egy adag pezsgő, éltető vért.

Azt a régi magyar jelszót, hogy „igyunk a hazáért“, változtassuk meg a farsangra igy: „mulassunk a hazáért!“ S ha minden szükségleteinkért a magyar iparhoz fordulunk, akkor be is váltjuk e jelszót, mert minden murival nemzeti ügynek teszünk szolgálatot.

A magyarországi Néprajzi Társaság eddigi története s „Ethnographia“ czimü Értesitőjének első száma.

A „Magyarországi Néprajzi Társaság“ teljes joggal mondható az „Ethnologische Mitteilungen“ szülöttének. E folyóiratnak 1887. nyarán megjelent első füzetében (121 l.) merül föl először, egyelőre csak szerény megjegyzés, de már több mint jámbor óhajtás, mert elérendő czél alakjában, egy ily társulat alapitásának eszméje. Ugyanott hivatkozást találunk ez eszmének Meltzl Hugó összehasonló irodalom történeti lapjaiban már korábban történt megpenditésére.

E sorok irója is szerkesztett már 1885 elején, akkori egyedülléthez képest természetesen csak asztalfiókja számára, egy tervezet félét a melyre ép a napokban akadt rá, régebbi iratai között turkálás közben. Érdekes, hogy e tervezetnek a létesitendő társulat oszlopaiként megjelölt személyeket felsoroló részében nagyobbrészt ugyanazon nevekkel találkozunk, a melyek ma a már megalakult társaság választmányában és szakosztályaiban szerepelnek.

Az 1885. ev vége felé hozott össze a véletlen, egyelőre csak levelezés utján, akkoriban a folyóirata meginditását tervező Herrmann Antal barátommal s ez volt — szerénytelenség nélkül mondhatjuk — az első állomás a közös tervünk megvalósitása felé vezető út hosszában.

Az „Ethnologische Mitteilungen“ 1888. febr. hóban kiadott második füzete (217.

TÁRCZA.

Az a, b, c-től a sirig.

— Irta: Aggteleki (Ullein) Ferencz. —

— Anyám! — mond Pistika — nem szeretem az ily játékot. Hisz én most már nagy fiu leszek, — nemsokára iskolába is járok, — minek tehát nekem a puska, kard és csákó?! Könyvet végy jó anyám, meg palatáblát, az való nekem.

A boldog anya szivére öleli gyermekét, a hat éves kis fiut, kiben már is fölébredt a tudás vágya és a komoly munkakedv. A jövő század nagy emberét szemléli benne, a ki hirnevével egy világot fog betölteni.

— Szeretnél már iskolába járni fiam? — Kérdé az anya.

— Igen anyám! — válaszol ő — mindig csak arra gondolok. Nem játszanám a kis fiukkal, — mindig jól viselném magamat és soha sem sirnék, — mert ugye anyám nem illik, hogy egy iskolásgyermek sirjon? — Oh! csak irasson be jó anyám, meglássa mily boldog leszek!

* * *

Pisti nyolcz éves.

— Miért vagy oly kedvetlen fiam? — Kérdé aggódva a gondos anya,

— Nagyon meguntam anyám ezt a kis gyermekek társaságát. Alig várom, hogy a deákiskolába járhassak! Mit is lehet itt tanulnom? Azután ránk sem néznek a nagyobb deákok. Istenem! csak gyorsabban mulnék az idő, hogy én is nagy deák lehetnék, ugy én volnék a legboldogabb! Itt oly unalmas már nekem, itt ugy szégyenlem magam!

A kis Pistiből Pista lett. Tizenhárom éves és gimnázista.

* * *

— Fiam! én aggódom miattad — mondá az atya. — Mily boldog voltál, a midőn a gimnáziumba beirattalak, mindig az első tanuló voltál, — a legjobb bizonyitványt hoztad most is nekem, söt jutalmul az oly nagyon sürgetett órát is megkaptad már és te még se tudsz örülni velünk, a kik oly nagyon örülünk neked?

— És atyám még csodálkozól is azon? — Kérdé meglepetve a kis tudós. — Hát még két évig kell az igát huznom, még két évig csak éretlen gyermeknek tekinttetem, a kit a tanárok megtegeznek, tacskónak neveznek és kitérdepeltetnek. S te azt hiszed atyám, hogy e megaláztatást oly könnyü átélni? Oh! vajon mikor érkezik már el azon idő, ama boldog idő, a midőn főgimnáziumi tanuló leendek, — a fölszabadulás ama boldog percze, a midőn már énis ifju számba megyek, a midőn megönöznek, a midőn nem kellend üres szájjal sétálni az utczán, a hol lefőz bennünket az utolsó czipészinas is, a ki szemeink közé fujja a füstöt! Nagyon fáj ez a kiskoruság, ez a gyám-élet. Olvasó és irodalmi önképzőkör! ez tölti be az én lelkemet, ha ezt elértem, akkor leszek én boldog, vig.

* * *

A Pistából Istók lett. Tizenhét éves. Sétapálczával jár és czigarettáz. Az önképző-körnek elnöke, egyszersmind biráló tag is, jár pedig a hetedik osztályba. Jövőjének látkörében az első szemléltetési pont a jogász. Ez az ő ideálja, itt kezdődik az ember és a mostani világnézletével itt is fejeződik be, ez az ember fejlődésében a megállapodási pont. Jogászszá lenni és meghalni!

— Hagyjatok békét! Köszönöm elismeréseteket, jól esik a méltatás, szivesen dolgoztam veletek; de bocsássatok meg, — nem lehet egy komoly ember feladata és vágyainak netovábbja, hogy egy iskolai önképző-kör elnökségénél megállapodjék s egyszersmind boldogitsa a nagy gyermekeknek nyujtott eme játékszer. Beleuntam! Én a nagy világba vágyom, a hol már emanczipálni tudjuk magunkat a görög remekirók sablonjai alul és önnálló eszmékkel léphetünk fel. A nyilvánosság embere szeretnék lenni mint iró, a kit szivesen látnak a lapok. Most még minden munkámat viss adobják, mert át-kom, hogy tanuló vagyok!

Mily egészen más ember egy jogász! Ott már feloldódnak a fegyelmi kötelékek durvább szállai, — nyitva áll előttük az ut minden nagyság felé, — övéké a legszebb hivatás: a jogvédelem. — a salonok kedveltjei, szóval polgárok, a kik ép ugy mernek daczolni a rendőrökkel, mint a hogy nem félnek tanártól és pedelustól. Ne csodáljátok tehát, ha e kör megunt nekem.

* * *

Az Istókból Csicsa lett. Huszonegy éves és harmadéves jogász.

— Amicze! mondá nyájasan a főnök — önt kicserélték. Mily munka- és életkedvvel jött az irodámba s most, mint egy szárnyszegett madár, a mely csonka szárnyai alá rejti fejét, hogy ne lássa a távolságot, melyet társai könnyen leküzdenek.

— A hasonlat talál! — Válaszolt Csicsa. — Lelkem előtt magasabb czélok lebegnek és én szárnyszegetten állok itt! Hat éves koromtól fogva az ismeretszerzés igáját vonom s ma már erőt érzek magamban arra, hogy támasz nélkül jelenjek meg a cselekvés porondján; de az alaki okok ellenem vannak, — Prometheussá tesznek: Eszméim nem testesülhetnek, magasabb becsvágyam nem juthat érvényre, mert még most sem vagyok kész ember. Tanáraim jövőt jósolnak nekem, — egész belőletem ég a vágytól, hogy lehessek valami, hogy tehessek valamit, a melyről elmondhatom, hogy ez az én munkám! És ime, itt körmölgetek, a főnököm jogtudományát kérődzöm, mig saját ideáim halva szülöttek, tanulmányi tőkém nem kamatozhat, lelkesültségemet és bátorságomat nem vihetem a jogvédés padjai elé, mert még most sem vagyok egy befejezett egész!

— Csak türelem kedves barátom! — vigasztalja őt főnöke — türelem és kitartás. Lám, az óriási bölgy is parányi csirából fakad és csak századok érlelik meg.

— Ah! az a türelem! Gyenge az már arra, hogy táplálni tudjon. Erősek már a gyomorfalaim, ma már az illuzióktól csömört kap: csak a valót éhezi. Meguntam a ledérséget! Kinőttem abból, amidőn az ember becsvágya egy bezuzott lámpánál kezdődik s a politikai fogságnál végződik, hogy mesterkélt martyrok lehessünk! Beleuntam a szerelem terén a Don-Quisote-szerepbe, — a hazug csók helyett a családi tüzhely meleg ölelését szomjazom! Teljes önállóság, komplikált peranyag és családi élet az, amely lelkemet egészen betölteni képes!

— Hát a hirlapirás? Hisz ott önálló eszméket testesithet meg, s valamikor mily lelkesültséggel tette ezt! Ma már itt sem találkozunk nevével.

— Igaza van uram! De e tér ma már szük nekem. Sajnálom az ideákat, amelyet csak kevesen olvasnak és még kevesebben értenek meg. Szeretném a provincziák szük határát ledönteni, hogy ne csak egy-egy megyét, hanem egy országot szolgáljak tollammal. Fővárosi napi lap! Ez a közvélemény hü simboluma!

— Nos, hisz e kedvét töltheti barátom, — e nemes ambiczióját könnyen kielégitheti.

— Csalódik uram! A vidéki sajtó örömmel fogad minden jó tehetséget, s mert nem fizet és nem a hangzatos nevet, hanem a munka értékét keresi, azért bár nem „elismert“, de lelkes emberek munkáit közli, — mig ellenben a fővárosi sajtó rovatvezetői féltik a teret és a babért, amely más homlokára füződik. Ott a rovatvezető feltétlen ura rovatának, s ott nem a költői szép, nem az elmei mélység a kulcs az Olympusra, hanem a pajtáskodás és a protekczió! Méltóztassék elhinni, hogy ott oly dolgozatok is közöltetnek, amelyek alá nem irnám nevemet, mig az irodalmi érték garmadával dobatik a papirkosár poklába. Ez a körülmény elkeserit, s bár igy van, még sem térhetünk ki ama balvélemény tekintélye elül, amely kizárólag a fővárosi sajtónak nyujtja a babért.

* * *

— Csicsából tekintetes ur lett, aki keresett és hirneves ügyvéd a fővárosban, 28 éves és két év óta nős.

— Tehát mindenütt a keserüség üldöz? — mondá ifju szép nejének, — fárasztó munka után könnyes szemekkel togadsz??

— Hogyne! — válaszolt elfojtott zokogással a hitves, — most két éve mily kedves volt neked e csendes magány, — üres óráidat nekem szenteléd, éreztem szerelmed melegét, s most férjet veszitve, csak egy udvarias embert birok benned! Nem vagyok-e a régi, s a munkakör nem e ugyanaz?! Oh! mily különbség! Melegen öleltél magadhoz és boldognak vallottad magad, mert szeretsz, s mert ismét könnyeket töröltél le a törvény padjai előtt! Ma már mindennek vége!

— Igazad van jó asszony, — ma már mindennek vége! És e tudat nagyon

és 221. i.) már tetemes haladásról referál a jelzett irányban. A folyóirat részben rövid kivonatos, magyar mellékletében pedig az alakitandó társaság programm-vázlatát kisérő részletesebb jelentést találunk a szervezés ügyében egybehivott első értekezletről. E jelentést a napilapok egyidejü tudósitásaival egybevetvén, a következőkről értesülünk:

Magyarországi néprajzi társaság alakitása ügyében 1887. decz. 4-én, vasárnap d. e. az akadémia földszinti sarok-termében előleges értekezlet volt, melyen részt vettek: Abafi Lajos, Alexics György, dr. Ballagi Aladár, Berecz Antal, Bobula János, dr. Borovszky Samu, br. Fechtig Imre, György Aladár, Hadzsics Antal, Havas Sándor, dr. Herrmann Antal, Hunfalvy Pál, dr. Jancsó Benedek, Királyi Pál, dr. Kiss Áron, Körösy Henrik, Kurz Sámuel, dr. Márky Sándor, dr. Molnár Antal, dr. Patrubány Lukács, Popovics V. István, dr. Schwicker J. H., dr. Simonyi Zsigmond, dr. Staub Mór, Széll Farkas, Szilágyi Sándor, dr. Thirring Gusztáv, dr. Török Aurél, Volf György, Weber Rudolf, Zsilinszky Mihály. — Hunfalvy Pál foglalta el az elnöki széket és dr. Herrmann Antal az „Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn" szerkesztője, röviden vázolta a társaság szükséges voltát. Hunfalvy Pál, Berecz Antal, Ballagi Aladár, György Aladár, dr. Simonyi Zsigmond felszólalásai és rövid eszmecsere után az értekezlet egyhangulag és lelkesedéssel kimondta, hogy a társaság alakitását szükségesnek tartja. A programm és az alapszabályok szerkesztésére s a társaság szervezésére kiküldetett: Havas Sándor elnöklete alatt Ballagi Aladár, Berecz Antal, György Aladár, dr. Herrmann Antal, dr. Török Aurél, Vámbéry Ármin.

Miután a szervező bizottság munkálatai odáig haladtak, hogy azok alapján 1888. decz. hóban a társaság alapitására vonatkozó, magyar és német nyelven párhuzamos szövegü felhivást ki lehetett bocsátani s miután e felhivásra pár hét alatt közel 400 aláirót sikerült összetoborzani, 1889. január hó 27-ikére egybehivatott az alakuló közgyülés, a mely a mondott napon délelőtt 10 órakor, az Akadémia Kisfaludy-termében megtartatván, a szervező bizottság elnökének az alakitandó társaság programmját nagy és biztos vonásokkal ecsetelő megnyitó beszéde után, a Herrmann Antaltól előrerjesztett alapszabálytervezetet pontról-pontra megvitatta s azt csekélyebb stiláris módositások kivételével elfogadván, azok alapján szervezendő társaságunk megalakulását kimondotta. Ideiglenes tisztviselőkké ezen alakuló közgyülés a következőket választotta: elnökké Hunfalvy Pált, alelnökké Gömöri Havas Sándort és Török Aurélt, titkárrá Herrmann Antalt, jegyzővé Réthy Lászlót és pénztárnokká Borovszky Samut. Választott még e közgyülés 80 tagu ideiglenes nagy bizottságot, a melynek feladata leendett a társaság eszméinek lehető legtágabb körben való hathatós terjesztése, valamint a szervezkedés előmunkálatainak továbbvitele a végleges megalakulásig.

Az alapszabályoknak 1889. május 8 ki kelettel, 30044—VII. belügyministeri szám alatt történt megerősitése és egy 1880. jun. 22-én s folytatólag okt. 9-én tartott előzetes választmányi ülés után, az 1889. október 27-én megtartott közgyülés az ideiglenes elnök, titkár és pénztárnok jelentéseinek, valamint az alapszabályok megerősitésének tudomásulvételét követőleg megválasztotta három évre a tisztikart s a harmincz tagu választmányt, az alapszabályok értelmében erre bizván a szakosztályok szervezését. Ezen tudományos és társadalmi téren legkiválóbb férfiaink szép számának és széles körök általános érdeklődését tanusitó nagy és diszes közönségnek részvétele mellett lefolyt közgyülésről annak idején kimeritő tudósitást küldtem a „Pécs"-nek. (L. az 1889. nov. 2-iki szám mellékletét.)

Mult évi november 2-án tartott ülésen a választmány a titkár ajánlatára elhatározta, hogy a társaság hivatalos közlönyét „Ethnographia" czimen még ez évben meginditja és szerkesztőnek dr. Réthy Lászlót kéri fel. Az elnöknek az alapszabályokra hivatkozó előterjesztésére Hermann Antalt bizza meg a választmány a társaságnak a külföld előtt oly módon leendő képviseletével, hogy a nevezett saját nemzetközi szakfolyóiratában havonként egy egy ivet szánjon a társaság hivatalos közleményeinek és munkássága kivonatos ismertetésének.

November hó 16-án d. u. 5 órakor volt a társ. első felolvasó ülése, a következő napirenddel: 1. József főherczeg dolgozata a czigányokról, (bemutatja P. Thewrewk Emil); 2. Török Aurél az anthropologiáról szóló előadása; 3. Hermann Antal felolvasása a hazai ethnographia tárgyai számára alapitandó muzeumról.

A felolvasó ülést követő választmányi ülésen tudomásul vétettek mindenekelőtt a már szervezett szakosztályok elnökei és előadóinak megbizatásuk elfogadását közlő nyilatkozatai. Ez után a titkár előterjeszti a társulati folyóirat terjedelme, beosztása és költségeire vonatkozólag a szerkesztővel együtt kidolgozott tervezetét, a melyet a választmány, a költségeket valamint a társaság egyéb kiadásaira nézve még szükségessé válható intézkedéseket illetőleg a jövő évi nyerendő indemnity reményében elfogadván, határozat képen kimondja, hogy havonként három ivnyi terjedelmü s egy évfolyamban tiz füzetből álló magyar nyelvü szakfolyóiratának 1000 példányban leendő nyomatása iránt az elnök, titkár és szerkesztő kössék meg Hornyánszky Viktor könyvnyomdatulajdonossal az egy évre szóló szerződést. Ugyanez ülésen még (Herrmann Antalnak imént tartott felolvasása kapcsolatában) az ott fölvett inditvány tanulmányozása, ennek alapján a választmány elé terjesztendő véleményes jelentés kidolgozása és a további szükséges lépések megtétele végett egy külön bizottság küldetett ki az ethnographiai muzeum ügyében. E bizottság, a melynek tagjai Xantus János elnöklete alatt Török Aurel, Hermann Ottó, Hermann Antal, Pápay Károly és Szendrey János, 1889. december 10 én Hunfalvy Pál és az összes bizottsági tagok jelenlétében tartotta első ülését. Ez ülésen a muzeum szervezésének irányelvei és a kiviteli módozatok főbb pontjai megállapittatván, Hunfalvy Pal és Hermann Ottó vállalták el a kultuszminiszternek e tárgyban benyujtandó memorandum szerkesztését. Ugyancsak Hermann Ottó legközelebb a képviselőházban is fel fog szólalni az ügy érdekében.

Az 1889. decz. 7-én tartott második felolvasó ülésen Charles G. Lelandnak, az angol czigány-társaság elnökének a folklore jelentőségét s hazánknak a néprajzi tudomány javára értékesitendő adatokban való rendkivüli gazdagságát élénk szinekkel ecsetelő levele került felolvasásra, a mely után Pápay Károly számolt be Munkácsy Bernát társaságában a szibériai vogulok közt tett tanulmányutja ethnographiai eredményeiről, bemutatván egyuttal a helyszinén gyüjtött nagybecsü néprajzi tárgyakat s vogul typusokat és népéleti jeleneteket ábrázoló fényképeit. Harmadik tárgyul Szendrey János ismertetett egy multszázadi népdalgyüjteményt, a melynek egyes még kiadatlan darabjai figyelmet érdemelnek.

1890. január 1 én végre megjelent a társulat folyóiratának első száma, a mely 68 lapra terjedő dús és változatos tartalmával bizonyára a legtágabb körben fel fogja ébreszteni a néprajzi tanulmányok és a velök foglalkozó fiatal társaság iránt az érdeklődést. A szép kiállitásu füzet mindenesetre a legörvendetesebb jele és bizonyitéka annak, hogy az ethnographiai és ethnologiai buvárlatok máris életrevaló szervezetben művelhetők hazánkban, a mely ekként elég hamar versenyre kelt a külföld párhuzamos törekvéseivel. A mutatványszám egynémely, a kezdettel járó alaki fogyatékosságát leszámitva, minden kép kiállja a kritikát. Tartalma első sorban az első közgyülés fentérintett tárgyaiból, részben pedig az első két felolvasó ülésen tartott s imént elsorolt előadásokból és ezeken kivül a szerkesztő dr. Réthy Lászlónak a székely kérdés eddigi irodalmát biráló értekezéséből áll, a mely a kritikai részt követő uj elméletével áthidalni s elfogadhatónak látszó magyarázatban egymással összhangba hozni igyekszik az eddig merev ellentétbe állitott tényeket; továbbá közli a társaság eddigi történetét visszatükröző jegyzőkönyveket, a melyekből ez ismertetésünk adatait meritettük. Ezeket a vegyes közlemények nem egy termékenyitő hatásra hivatott velős megjegyzése, végül pedig az irodalmi rovat s a társaság szervezete és a tagok jegyzéke követi.

Ebből kiemeljük, hogy az alapitók száma máris 16, mig a rendeseké meghaladja a félezret, ami kezdetnek ugyan igen szép, de tekintve a társulat tanulmányainak ügy felette fontos, mint közérdekü voltát és a rendkivül alacsony, évi 3 forintban megállapitott tagsági dijat, érthetővé teszi a füzet boritékán olvasható felhivást, a mely tagok gyüjtésére buzdit. Reméljük, hogy e felhivásnak foganatja is lesz és hogy a társaság ez év végeig legalább ezer tagot fog zászlaja alá toborzani, a mivel biztositva lenne üdvös működésének anyagi feltétele s lehetővé válnék, hogy folyóiratán kivül néprajzi művek kiadása és tárgyak gyüjtése által is megközelitse legszebb várakozásokra jogosito programmját. Nem fejezhetnők be ez ismertetésünket méltóbban, mint hogy Jókainak a társaságot üdvözlő lelkes beszéde végszavaival mi is szivünk mélyéből óhajtjuk, hogy derék folyóirata folyton emelkedő szellemi és anyagi sikerével együtt ezen a haza összes népeit nemes kulturmunkára egyesitő s társadalmi téren is nagyra hivatott társaság „éljen és viruljon a népek életével elmulhatatlanul!"

R.

Különfélék.

— **Megyei közgyülés.** Baranyavármegye köztörvényhatósága folyó hó 13-án délelőtti 10 órakor, Pécsett, a megyei gyülési teremben évnegyedes közgyülést tart. A tárgysorozatból fölemlitjük a következőket: 1 évnegyedes jelentések, választások és kormányrendeletek. Alispáni évnegyedes jelentés. Közigazgatási bizottság kiegészitése. Igazoló választmány, állandó biráló választmány, utakra felügyelő küldöttség, egészségügyi bizottság, jegyzői nyugdij-alapot igazgatói választmány, lóavató polgári bizottságok, statistikai bizottság, állandó népnevelési bizottság megalakitása. Árvaszéki kiküldöttek megválasztása. Megyei nyugdijválasztmány. Lótenyésztési valasztmány megalakitasa. Árvaszéki elnököt helyettesitő ülnök kijelölése. Belügyminiszterium rendelete a fegyvertartási szabalyrendelet jóváhagyásáról. II. Állandó választmány jelentései. Jeszenszky Ferencz volt alispán nyugdijügye. Vámos hidak és kompokról alkotandó szabályrendelet tervezete. Ebtartási szabályrendelet tervezete. Pécsi járásbeli községek hús-vizsgálati dijainak megállapitása. Mohácsi vámsorompók közti állami utra vonatkozó egyesség. Vókányi árvatárban felmerült hiány megtéritése. Himesházi árvatárban felmerült hiány megtéritése. Volk Ádám maissi lakós felebbezése a vásári helypénzszedés kérdésében. A battyáni árvatárban felmerült hiány megtéritése Kis-Kőszegh községnek házvétele és kölcsön felvétele. Nagy-Csány község korcsma és husfogyasztási jogának bérbeadása elleni felebbezés. Skultéty János volt pécsváradi r. k. kántortanitó özvegyének nyugdija.

— **Ösztöndij tanulmányutra.** A kereskedelmi miniszter minden egyes keresk. és iparkamara területére 300 frt ösztöndijat tüzött ki oly iparos ifjak számára, a kik iparáguk fejlesztése czéljából tanulmányutra szándékoznak kelni. A pécsi iparkamara által kihirdetett pályázatra nyolczan jelentkeztek, kik közül a kamara egyhangulag Rueprecht Ivtván pécsi fiatal harangöntőt és gépészt szemelte ki s terjesztette föl a minisztériumhoz. Rueppreclı Franczia és Angolországnak a szőlőszeti és borászati ághoz tartozó gépeit és szereit, továbbá a süritett levegővel való gépkezelést akarja tanulmánya tárgyává tenni.

— **Vendéglősök gyülése.** A pécsi vendéglősök kedden délután a „Hattyu"-ban népes gyülést tartottak. A földszinti terem tömve volt vendéglősökkel, korcsmárosokkal. A gyülésezés czélja, mint már lapunk mult számában megirtuk, a városunkban fenálló borvám-szedési jog eltörlése, valamint a czégér-pénz szedésénél eddig divó szokás megdöntésével az italmérési jogról szóló uj törvény érvényesitése. Kisasszondy József, az ideiglenes bizottság elnöke, megnyitván a gyülést, beszámolt eddigi működésükről. Sérelmeiket összegezvén voltak ugyanis Simonffay János ügyvéd és országgyülési képviselő urnál jogi tanácsért s egyuttal megkérték szives támogatását, mit a képviselő ur a legnagyobb készséggel meg is igért. Kitüzték a gyülést, megállapitották annak tárgysorozatát, ezzel végezvén ideiglenes működésüket, leköszöntek. Az egybegyültek tudomásul véve Kisasszondy jelentését és lemondását, ujra megválasztották elnökül s az ideiglenes bizottságot végrehajtó bizottsággá, kiegészitvén Burghardt Ferencz és Jakab Jánossal. Graumann János al-elnök előadta a vendéglősök panaszát s az ügy tárgyalására hivta föl a jelenvoltakat. Az első fölszólaló Burghardt Ferencz volt, a ki rövid, de értelmes és helyes vitatás után a következő inditványt tette. Mondassék ki 1-ször, hogy a falusi borvám, illetve boraccis s egyáltalán a borkimérők túlságos megterheltetése töröltessék. 2-szor, a czégér pénz az uj italmérési jogról szóló törvény értelmében szedessék. 3-szor, a szállodásokat és kávésokat kivéve, valamennyi bormérő legyen kitüntetve s nyilvántartva. Végül 4-szer, ha a város minden polgára részesül azon kedvezményben, hogy a magánhasználatra szolgáló bora után nem fizet fogyasztási adót; ugy a borkimérők is részesitessenek azon kedvezményben, hogy a magánfogyasztásra bizonyos mennyiség állapittassék meg, a mely adótól ment legyen. Az inditvány általános helyesléssel fogadtatott. Szemányi azonban ellene kivánt szólni. Szerinte hiába való erölködés lenne ez inditványban előadott kivánalmakat kérelmezni, mert már késön van s a törvényt és a rendszabályokat a pécsi korcsmárosok kedvéért meg nem változtatják. A borvám eltörlését meg fölösleges kérni, mert az ugyis megszünt a regálemegváltással. Tovább is akart még Szemányi beszélni, de teljes lehetetlenség volt szóhoz jutnia, lehurrogatták. Burghardt inditványának támogatására az ügy fontosságától áthatott hévvel beszélt Jakab János. Szavaiban sok igazság nyilatkozott. Szerinte a sörösöknek is van egy bizonyos mennyiség megszabva a magánfogyasztásra s az „ellocsolás" czimén is részesülnek az adómentesség kedvezményében; a korcsmáros azonban tartozik megfizetni a saját használatára szolgáló bor után az adót, nemkülönben az elfőcsölt bor, seprő után is kell fogyasztási adót fizetnie. Ez nem igazságos, nem méltányos. Rövid vita után elfogadtatott Burghardt Ferencz 4 pontból álló inditványa, azzal a hozzátevéssel, hogy a végrehajtó-bizottság terjessze be a város köztörvényhatóságához kérvény alakjában s tárgyalására kérjen rendkivüli közgyülést, tekintettel az ügy fontosságára és sürgősségére. Következett Graumann János inditványa vendéglősök szövetkezetének alakitása érdemében. Mondja ki a gyülés, hogy szövetkezetet alakit s mint szervezett testület fog érdekeinek védelmére kelni. Az inditvány nagy tetszésre talált. Mindjárt meg is alakittatott a szervezkedő bizottság. Az alapszabályok legközelebb ki fognak dolgoztatni. Végül a sajtó jelen volt tagjainak mondott Graumann köszönetet a szives érdeklődésért. Várady Ferencz pár szóval csak annyit válaszolt Graumann szavaira, hogy a sajtót nem illeti köszönet azért, ha a közügy, jog és igazság irant érdeklődik és védelmére kell; mert ez hazafiui kötelessége. A köszönet abban nyilvánul, ha a küzdelmet siker koronázza. A jelenvoltak zajos éljenzésbe törtek ki s a gyülés véget ért.

— **A szombati hangverseny.** Papier Róza cs. és kir. udvari és kamaraénekesnő hangversenyét e hó 4 én tartotta meg a „Hattyu" nagytermében, melyet Pécs zeneértő közönsége szép számmal látogatott. Röviden összegeztük már lapunk legutóbbi számában a kitünő művésznő művészete felől az általános birálatokat, s nálunk tartott hangversenye után is meggyőződhettünk arról, hogy kevés művésznő közeliti meg a tökély azon fokát, melyen ő áll. De kettőt sajnálunk, s ez az, hogy őt nem Barbi Alice s egyáltalán nem néhány év előtt hallottuk, továbbá, hogy nem énekelt opera-részleteket, melyek egész egyéniségének inkább megfelelők. A művésznő éneke ugyanis művészi tekintetben bármennyire is áll minden kritikán felül, összehasonlitást provokált az egy hóval ezelőtt nálunk járt Barbi Alice énekével, a mennyiben tisztán a dalének terén mozgott, s több oly dalt is adott elő, melyet már Barbitól hallottunk s meg kell vallanunk, hogy ez összehasonlitásban részünkről a pálmát nem Papier Rózának nyujtanók. Hangja gyönyörü, annak terjedelmét, tömörségét és erejét tekintve Barbit messze túlhaladja, énekének művészi biztonsága bámulatra gerjeszt, de előadásából hiányzik a szelidebb érzelmeknek megfelelő nyugodtság, s felfogása egész drámai. Hangja a magasabb régiókban már veszit fiatalos üdeségéből, bár pompás altjával rögtön bőven kárpótol e hiányért; leginkább is azon dalokban hatott, hol ez utóbbit tudta ragyogtatni, mig a szerzők közül Schubert volt az, kinek hallhatatlan dalait kedélyünkre való legközvetlenebb hatással énekelte. — Az énekesnők rendes kiséröje Prausz Adolf úr ez alkalommal is ismert művészi zongorakiséretével járult az est művészi sikereinek teljessé tételéhez.

— **Jogász-bál.** A jogakadémiai ifjuság ma tartja a „Hattyu" termeiben fényesnek igérkező bálját. A bálon a katona-zenekar és Jónás népzenekara fog játszani.

— **Álarczos-bál.** A vörös-kereszt-egylet pécsi fiókja a ma egyhete megtartott választmányi gyülésén kimondotta, hogy a minden évben szokásos álarczos bálját az idén is megtartja. A bál napjául f. évi február hó 1-ét tüzte ki. A bál az idén is a „Hattyu" termeiben fog megtartatni a katona zenekar közremüködésével. Páholy 8 frt. Előjegyzések elfogadtatnak Valentin fia könyv és zeneműkereskedésében.

— **Udel hangversenye.** Folyó hó 15-ikén, szerdán a Hattyu-teremben a hirneves szóló énekes és humorista Udel Károly bécsi zeneképezdei tanár, Frühling Károly zongoraművész közreműködésével ének-hangverseny tart. Műsor. 1. Schumann: Ábránd Frühling Károly. 2. Lackenbacher: Versenydal Udel Károly. 3. Liszt: Erdőzúgás Frühling Károly. 4. a) Grandjean: Dal a zongoráról b) Koch: Weltschmerz Udel Károly 5. Chopin: Scherzo B.-moll. Fröhling Károly. 6. Weisberg: Egy egyszerü bécsi dal, b) Fuchs: A dalnak irodalmi változata, c) Bauer Gyula: Egy uj dal Udel Károly. Kezdete fél 8 órakor. Jegyek előre válthaték Engel Lajos könyv- és zeneműkereskedésében Pécsett és este a pénztárnál.

— **Várady könyvéről.** Lapunk szerkesztőjének „Emlékül" czimü verskötete, mely Engel Lajos pécsi könyvkereskedő és könyvnyomdász kiadásában pár héttel ezelőtt jelent meg, igen kedvező fogadtatásra talált. Saját szerkesztőnk könyvéről a saját lapunkban szerénytelenség lett volna kritikát mondani, azért bevártuk a fővárosi sajtó nyilatkozatát, melyet most lapunk teréhez képest rövid kivonatban közlünk: Az „Egyetértés" decz. hó 29-iki számában a következőket irta: „A szerzőnek van érzése, gondolsta, ötlete s a hol kell vidámsága, iróniája. Könnyen is v rsel. Lángoló szenvedélyei nincsenek, azokat nem is affektálja s éppen egyszerüségével tud hatni. Néhány genere darabban elevenen fest és jellemez". — „Képes Családi Lapok" jan. 5. sz. „Várady Ferencz a legtehetségesebb vidéki hirlapirók és költők egyike, verseinek az egyszerüség s az érzelmesség a főjellemvonásai s a költészet kedvelői bizonyára élvezettel fogják olvasni". — „Budapesti Hirlap" decz. 20. „A tizenegy iv terjedelmü füzetben 88 verset talál az olvasó. Többnyire a kisebb zsánerből valók; de hangban, formában tarkán váltakoznak. A fiatal költő a tehetséges naturalista mohóságával ragad meg minden tárgyat, képet, benyomást, melyről azt hiszi, hogy verses formába öntheti. Előnye, hogy mesterkéletlenül az őszinteség melege szól verseiből." — „Vasárnapi Ujság" jan. 5. sz. „A kis kötetben a dalhang az uralkodó s a kedélynek játszi, vidam hullámzása nem egyszer kellemesen nyilatkozik az apró költeményekben". (Mutatványt is közöl.) — „Budapest" decz. 3. sz. „A költeményekben lendület, szabatosság, erő nyilatkozik, úgy, hogy Várady méltán sorozható a fiatal költői nemzedék tehetségesebbjei közé". — „Pesti Hirlap" jan. 9. „Emlékül czim alatt Várady Ferencztől Pécsett költeménykötet jelent meg, a melyben a fiatal, törekvő iró legkülönbözőbb költői dolgozatai vannak fölvéve. Közel 100 művecske foglal beane helyet, legtöbbje lyrai vers, vagy népies dal; nehány politikai vers, romancz, kisebb ballada, rövidebb elbeszélés, stb. Várady már évek óta dolgozik a tollal, nemcsak mint hirlapiró, de mint versiró is. Költemény-kötetéből világosan kitetszik, hogy nemzeti irodalmunk közvetlenebb hatása alatt áll, mint akárhány ujabbkori merész kisérletezőnk. A reálizmus és a pesszimizmus reá nem birt hatással s talán ez az oka, hogy költeményeiben tisztán, sokszor egészen üdén csendül föl a népies hang, melyet bátran Petőfi és Arany alaposabb olvasására lehet visszavezetni. S éppen ezek a népies lendületü és rithmusu dalok képezik könyvének értékesebb darabjait. S ezzel körülbelül meg van jelölve az irány, a melyben Váradynak tovább lehetne fejlődnie, mivel költeményeiben tehetség nyilatkozik." — „Ország-Világ" decz. 28. sz. „Csinos verseket tartalmaz Várady Ferencz pécsi hirlapiró „Emlékül" czimü kötete. Többnyire genre-képek és leiró költemények teszik ki a kötet tartalmát". Stb. A többi fővárosi lapok még csak ezután hozzák birálataikat. A vidéki lapok is igen kedvezően nyilatkoztak. A legérdekesebb kritika azonban Perczel Miklós Pécs szab. kir. város országgyülési képviselőjének levelében foglaltatik, melyet a szerkesztőhöz intézett. Azt hisszük, nem követünk el indiskrecziót, ha a becses levelet egész terjedelmében közöljük. A levél tartalma a következő. „Budapest, 1890. jan. 2. Kedves öcsém! Több napi faluzás után ide térve leltem a szép kis könyvet szép verseivel. Élvezettel olvastam; van bennök költészet fellengzés nelkül, érzelem érzelgés nélkül, népies styl póriasság nélkül. A „Vörösmarty"-ak, „Kölcsey"-ek nem mindennap teremnek; de Garay, Tóth Kálmán és még sokan diszes helyet foglalnak el a költészet terén. Ezek mellett már is számot teszen kis könyve önnek. Kitartó törekvés megvalósitja a szép kezdet által keltett magasabb reményeket. Hogy ezeket valósulni lássa, melegen óhajtja őszinte tisztelője, Perczel Miklós." — Köszönet a kedves levélért. Azt hisszük az itt közölt kritikák eléggé tanuskodnak szerkesztőnk „Emlékül" czimü könyvének irodalmi becsértékéről. Ismételten ajánljuk a művet olvasóink szives figyelmébe.

— **Hymen.** Dr. Nemes Vilmos pécsi köz- és váltó ügyvéd folyó hó 14-én esküszik örök hüséget Bamán, az izraelita templomban Fischer Irma kisasszonynak.

— **Babér-koszoru.** A babérfából készül, mely a „Magyar Lexikon" szerint a babérfélék csoportjához tartozó növény; csupán a déli részeken tenyészik s Nápolyban a diófa nagyságával vetekedik. Börszörü fényes levelei vannak; virága apró, gyümölcse sötétkék, cseresznye nagyságu,

---

faj nekem! De bünöm-e, hogy ma már nem tudok naiv lenni, hogy nem tudok kicsinységek fölött lelkesülni?! Egy herczegnő, mert hamis gyémántokat viselt: elvesztette udvarképességét, – s mert a jövedelemkor hamis könnyekkel is találkoztam: elveszték előttem értéköket, s undorodom tőlök. Igaz, ma keresett ügyvéd vagyok. De a védelembe csak a §§-at viszem: a lelkesültség egy magasabb idea felé tör. Védem egyesek jogait ha fölkeresnek; de mi az egyesek jogvédelme egy nemzet jogaival szemben?! Itt nyeregbe ültetem az egyedet, amott meg a népek kezéből csavarják ki a jogot. Nagyobb működési tér kell nekem, ahol a népmilliok jogvédelme provokálja a küzdést! Egy tizennyolcz éves ifju lelkesedésével tudnék harczolni magasabb politikai czélokért, hogy megvalósitni segitsem a nemzeti függetlenség isteni eszméjét! És e siker fölött gyermekként tudnék zokogni a boldogságtól! Mit ér nekem, ka a jogszolgáltatás templomában föloldom egyesek békéit, ha egy nemzet kezén a rabláncz csörög?!

A szép hölgy fölemeli könnyes szemeit és férjét ünnepelve vele lelkesül, mig szivét a szerelem veszteségének fekete fátyola vonja be.

— Egy iroda-szolga levelet kozott — mondá a szegény asszony.

— Ah! ismét alkalmatlankodnak! Mintha nem volna egyéb életczélom, mint e meddő küzdelem. Szeretik fölhasználni a nevemet, hogy reklamot csapjanak lapjuknak. Eleget dolgoztam bele, mig az ujdonság ingerével birt, mig a fővárosi sajtó a közvélemény hü kifejezése volt, — ma már csupa ollózat, a sok visszavonással tekintélyét vesztett diktatura. Nem vagyok barátja az ily korlátolt láthatárnak. A modern napi sajtó kell, hogy a nemzetiség palástját kitárva, többé kevésbé internáczionális legyen. „Times", — e világlap az én ideám! Különben is becsvágyamat jobban kielégiti ma már a közvetlen hatás az ország ügyeire, mint a hirlapi polemia, amely nem gyakorol nálunk pozitiv befolyást az országgyülési többségre. A jövőben a szakirodalomnak szentelem üres óráimat, mert a politikai czikkezéssel nem kopogtathatunk a tudás csarnokába.

— Megtudom érteni becsvágyadat — mondá a szegény nő; de azért nem kevésbé fáj, hogy ambicziódnak áldozata én vagyok, s hogy e hajlék már nem othonod neked! Ha akademikus lész, szivesen nyujtom neked az arany-tollat, vagy ha az országházban intézed a népek sorsát, örömmel tapsolok szónoki sikereidnek; de szivem mindig vérezni fog, mert amig a világegyetemet szivedbe zárod, addig én helyemet veszitem ott, s amig nemes lelkesülésedhez a nagy világban keresz rugót, addig én, eszmeköröd számüzöttje vagyok!

— Amália! vádjaid élesek; de nem tudom tagadni, hogy igazak is. Minden cselekedetem rugója e szük kör volna, minden becsvágyam forrása e szentélyből fakadna, ha szivedet megosztva látnám köztem és egy gyermek közt! Mit nekem a hirnév, ha nevemnek nincs folytatása, mit a kinzó munka, ha egy gyermekarcz nem derit fel?! dolgozom a feledésnek, munkálkodom életczél nélkül lázas szorgalommal, hogy feledni tudjam a sir hatalmát fölöttem, melyet folytatásomban megtörhettem volna! Gyermeket adj nekem drága hitves, s akkor én örömmel leszek e négy fal rabja, hogy csak a tiétek legyek!

(Vége köv.)

levelei fűszerül szolgálnak; bogyói zöldes olajat tartalmaznak, mely gyógyerővel bir. A görögöknél a babérfa „daphne“ nevet viselt s Apollónak volt szentelve. **Bogyós ágaival a győzteshősökésköltők homlokát diszitették.** A későbbi korban már nemcsak a hősök és költők kitüntetésére használták, hanem egyátalán a szellemi tehetség és munka s a művészet elismeréséül is. Igy jutottak hozzá a tudományok munkásai s a szobrászat, festészet, zenészet, szinészet jelesei. A legujabb korban már a **táncz-mestereket** is babér koszoruval tüntetik ki. A közelmult napokban Roumald István pécsi tánczmesternek is „**babér-koszoru**“-t nyujtottak át tanitványai 25 éves jubileuma alkalmával. A diszes babérkoszoru a vele járó diszoklevéllel Alt és Böhm király-utczai kirakatában közszemlére volt kiállitva.

— **Az influenza Pécsett.** Az évek óta ijesztgető muszka - invázió hirnöke már elérkezett hozzánk, a „muszkanátha“ képében A fővárosi lapok te es tele vannak influenzával. Eleinte csak azt hittük, hogy afféle laptöltelék a „muszkanátha“, de úgy látszik, hogy már nemcsak a lapok, hanem az emberek is eltelnek vele. Az influenza egész Europát bebarangolja. Hozzánk Pécsre is ellátogatott a különböző hangversenyczőkkel egy kis orr-versenyre. Náthás az egész város. Vannak aztán a náthának komolyabb betegei is, olyanok akik ágyba dőlnek s orvosi gyógykezelés alatt állanak. Az idő-járás igen alkalmas rá. Nedves, ködös, hideg. Elég a király-utczán végig menni s megvan a divatos nátha, az influenza. S ha még csak afféle gyenge betegség volna. De erős és kinos főfájással, szédüléssel, gyomorémelygéssel és hányással jár; utána könnyen kaphat az ember tüdőgyulladást, mely a legerőteljesebb embert is sirba dönti. A legbiztosabb menedék az influenza ellen a jó meleg szoba, meleg lábbeli, meleg ruha, meleg ital, szóval minden a mi meleg. A gyógykezelése is meleggel történik; meleg szoba meleg ágy és meleg thea. Az influenza betegség lefolyása 8—10 nap, de ez után még mindig kell óvakodni a meghüléstől, mert noha az elsőleges influenza nem veszélyes, de már a visszaesés könnyen halálos kimenetelü lehet. Vannak orvosok, akik a nyári kolera előjelének tartják az influenzát. Az Isten őrizzen meg bennünket tőle; elég más csapás is éri hazánkat.

— **Halálozás.** Karácson előtt való napon, a szent estén, dr. Fesztl Károly kanonoknál volt vacsorán Schmidegg Tamás Károly gróf s vacsora közben szélhüdés érte. A gróf azóta élet-halál között lebegett, mig végre 15 napi szenvedés után f. hó 7 én lehunyta örökre szemeit. A kiadott gyászjelentés szerint Schmidegg gróf élt 70 évet, boldog házasságban 40 et. Hült hamvai 9-én tétettek örök nyugalomra. — Dvorák József, a „Dunagőzhajózási-társulat“ hivatalfőnöke f. hó 5 én hunyt el életének 59-ik évében. A boldogult temetése 7-én tartatott meg nagy részvét mellett.

— **Bakancs-szállitás.** A honvédségi fölszerelések kiegészitése czéljából a folyó évben kivételesen nagyobb mennyiségü és pedig körülbelül 34.000 pár bakancs beszerzése válik szükségessé, a honvédelmi miniszter e bakancsok szállitását a kisiparra fogja bizni s azért a kereskedelmi miniszter ez ügyben leiratot intézett a kereskedelmi és iparkamarákhoz, hogy e szállitás keresztülvitelének eszközlésére közreműködjenek. A pécsi kamara ennek megfelelőleg — miután ezen szállitás kiirása által a magyar kisiparosoknak sokszor hangoztatott kivánsága teljesüléséhez ismét közelebb vitetik — kerületének érdekelt egyes iparosaihoz, valamint az ipartestületekhez köriratot intézett, melyben őket a szállitásban való résztvételre fölhivja, illetőleg a testületek elnökségeit fölkéri, hogy az ügy érdekében minél szélesebb körben üzzenek propagandát. A szállitási föltételek, melyek ez alkalommal a szállitókra nézve igen előnyösek (a szállitható mennyiség minimuma 300 pár, páronként 5 frt 02 krnyi ár mellett), az ipartestületek, valamint a kereskedelmi és iparkamara helyiségében megtekinthetők, a mely alkalommal a kivánt fölvilágositások is készséggel meg fognak adatni. A vállalkozók jelentkezési határideje folyó hó 20-ka.

— **Községi tisztujitás Mohácson.** E hó 3-an választotta meg Mohács közönsége biróját és elöljáróit. A Sey Lajos főszolgabiró által vezetett választó gyülésen birónak egyhangulag Stajevits János, a volt birót kiáltották ki; a többi elöljárók is közfölkiáltással választattak meg; és pedig: albiróvá Simonkovits Mátyás, esküdtekké Jakits Joka, Panits István, Schreyer Ignácz, Petre Pál, Bükös István és Schneveisz Henrik; pénztárossá Deutsch Kornél és ellenőrré Mundy Gyula.

— **Adókivetés.** Az adókivető-bizottságoknak 3 évvel ezelőtt történt megalakitása óta a pécsi kereskedelmi és iparkamarához az általa képviselt érdekkörökből sok panasz érkezett az ellen, hogy az adókivető-bizottságokban a kereseti adókötelesek osztályához tartozó kereskedők és iparosok nem megfelelő arányban vannak, vagy épen nincsenek képviselve. Tekintve, hogy az 1883. évi 44. t. cz. 19. §-a szerint az adókivető-bizottságok tagjai az illető vidék lakosai közül fele részben a föld- és házbirtokosok, fele részben pedig a kereseti- és tőkekamat-adóköteles osztályhoz tartozókból nevezendők ki; tekintve, hogy a kamara területét képező Baranya-, Somogy- és Tolnamegyék m. kir. pénzügyigazgatóságai az általuk miniszteri kinevezésre javaslatba hozandó adókivető-bizottsági elnökök, elnökhelyettesek, rendes és póttagokra nézve már megállapodtak; s tekintve, hogy ezek sorában ismét majdnem kizárólag föld- és házbirtokosok, ugy ügyvédek foglaltatnak; a kamara az iránt kérte meg az emlitett törvényhatóságok alispánait, hogy a részükről kinevezendő adókivető bizottsági rendes és póttagok kijelölésénél az illető vidék kereskedőire és iparosaira figyelemmel leeni sziveskedjenek; egyaránt érdeke lévén ugy az illető adóköteles kereskedőknek és iparosoknak, mint a kincstárnak, hogy az előbbiek adókötelessége az üzleti viszonyokat alaposan ismerő elemek befolyásával meghatároztassék.

— **Helyreigazitás.** Lapunk mult évi utolsó számában azt irtuk, hogy orgazdaság czimén el lőn itélve a baranya-jenői tanitó. Ezen hirünkbe sajtó-hiba csuszott; nem a baranya-jenői, hanem az oroszlói tanitó itéltetett el.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Szövetkezeti mozgalmak.

A „Pécsi Figyelő“-ben szóltam általánosságban a szövetkezetek üdvös intenczióiáról, illetve azon módozatokról, melyek szerint a kis-iparos és földmives-osztály anyagi érdekeit megvédve vagyonát gyarapithatja.

Most azonban ez alkalommal az „Országos keresztény önsegélyző és fogyasztási szövetkezet“-ről szólok, annyival is inkább, mivel nyomott közgazdasági viszonyainkat ezen szövetkezet van hivatva átalakitani. Ugyanis.

E sorok irója, aki közvetlen szemlélője vagyok naponta a közönségesebb polgári elem nyomasztó s szánandó helyzetének, nem mulaszthatom el, sőt szent kötelességemnek ismerem felszinre hozni azon igazságon alapuló tényeket azok előtt, kik a szegényebb sorsu kis-iparos és földmives anyagi viszonyait magas polczről tömött tárczával zsebökben igyekeznek mindig rózsás szinben feltüntetni, a kik az emberi társadalom e két osztályát járomba fogott baromnak, teherhordó eszköznek és könnyen kiszipolyozható páriának tekintik.

Hazánk különböző vidékein kissebb-nagyobb községekben látunk helyiérdekü önsegélyző egyleteket. Itt-ott hitelszövetkezetek s fogyasztási üzleteket, melyek csekély pénzforgalmuknál fogva, a nagyobb anyagi befektetések hiánya miatt nem fejthetnek ki nagyobb tevékenységet, legnagyobb részt a nagy uzsora tőkének és a nagy perczentekre dolgozó kereskedői spekulácziónak esnek áldozatul vagy egy felsőbb ellenőrzés hiánya miatt, a gondatlan, hogy ne mondjuk hütlen kezelésen szenvednek hajótörést.

Szerintem tehát, hogy a kis iparos és földmives anyagi érdekeit megvédhessük, és hogy az eladás és bevásárlás terén a vagyonosodását előmozdithassuk, kell, hogy az ország fővárosában székelő s a bel- és külföld összes piaczával, forrásával direkt összeköttetésben álló fő közvetitő igazgatóság alatt egy szerves kapcsolatban városok és községekben fióktelepek- és ügyviselőségeket állitsunk föl. Mert „Nem az erők szétforgácsolásában, de ép azok egyesitésében rejlik a hatalom kulcsa“ mondja egy jeles iró.

Az ily országos szövetkezet fióktelepei s ügyviselőségeinek bizottsági tagjai ismerik az egyes vidékek speciális érdekeit és szükségleteit, a nép illetve a termelő-osztály érdekében biztosan intézkedhetnek. Az elemi csapások vagy sulyosabb anyagi viszonyok által nyomott vidékek az összeköttetés alapján segitve lesznek a boldogabb vidékekről szállitott olcsóbb és jóminőségü fölöslegből, s a mire a megszorultak magok erejéből képesek nem lennének, a kölcsönös támogatás folytán egészen felszabadithatók lesznek az uzsora és szenzálok nyomása alól a legszegényebb vidékek is.

Sanyarú közgazdasági viszonyainknál sajnosan tapasztaljuk, hogy mig terményeink ára évről-évre sülyed, addig az élelmi és egyéb szükségleti-czikkek ára folyton emelkedik, és miért? mert a kapzsi szenzálok és a termelők fáradságából könnyen meggazdagodni szeretők úgy akarják. A potom-áron összevásárolt portékát a fogyasztó közönség kárára méreg drágán eladják. Az általunk itt emlitett országos szövetkezet Magyarországon a termelő közönség érdekében fontos feladatot teljesit.

Igy az üzlet és forgalom terén a kizsákmányoló monopolium ellen az összetartási elvek alapján jólétet s boldogságot teremt.

A szövetkezetek ügye nálunk csak a legutóbbi években kezdett lábra kapni. Angliától s Németországtól tanultuk. S daczára a sok ellenséges áramlat ellensulyozásának, az ország minden részében forradalmi tüzként terjed az eszme.

Az „Országos keresztény öns. és fogyasztási szövetkezet“ igazgatósága az alapszabályokban kitüzte a czélt, s e felé törekszik a fióktelepek s ügyviselőgek támogatása mellett. A szövetkezet sok embert ragadott ki 5 évi fennállása óta az uzsorások karmai közül, s a mi fő, fejleszti az egyetértést és összetartást, a mely a mi népünknél nagy mértékben hiányzik, és tájékozást nyujt egyeseknek az üzleti viszonyok felöl. Ez czélja az „Országos ker. szövetkezet“-nek. Ébredj öntudatra s önérzetre ker. kis-iparos és földmives-osztály!

Szilágyi György.

Nyilt-tér.*)

Az

UDEL

hangverseny folyó hó 15-én, szerdán este $7^1|_2$ órakor fog a Hattyu-teremben megtartatni.

Jegyek **Engel Lajos** könyv- és zeneműkereskedésében és este a pénztárnál kaphatók.

Helyek árai: az I-ső sorokban 2 frt 50 kr., a többi sorokban 1 frt 50 kr., álló-jegy 1 frt.

Nyilatkozat.

A „Pécs“ január 4-én megjelent számában a pécsi dalárda szilveszter estélyéről a mily szép közlés történt magára a dalárda estélyére nézve, ép oly igaztalan és czélzatos, sértő dolgolt közölt a kiszolgáltatás és különösen a vendéglős állitólag hitvány és undoritó borairól. Ezt visszautasitva az igen tisztelt közönség nevében s jobb meggyőződésében közölhetem, hogy a kiszolgálás a lehető legmegfelelőbb és kielégitőbb volt s ha azért a lefülelésre és megbotránkoztatásra méltó ok van, ez csak a rosz-szándéku közlő személyére vonatkozhatik.

Tisztelettel

Zádria Vilmos.

†

Köszönet-nyilvánitás.

Fogadják mindazok, kik felejthetetlen férjem, illetőleg édes atyánk

Dvorák József

D. G. H. T. hivatalfőnök

elhalálozása alkalmával szives részvétökkel fájdalmunkat enyhitették, ez uton is hálás köszönetünket.

Pécsett, 1890. január hó 8-án.

Dvorák Anna, Dvorák Hubert, Dvorák Ede.

*) E rovat alatt megjelentekért nem vállal felelőséget a szerk.

NAGY FERENCZ
laptulajdonos.

KIS JÓZSEF, lapvezér. VÁRADY FERENCZ felelős szerkesztő.

Hirdetmény.

Pályázat.

A „**Pécsi egyesült külvárosi takarékpénztár**“-ba

I segédkönyvvivői állásra

pályázat nyittatik, 1 próba-év 400 frt fizetéssel.

Megkivántatik, hogy az illető pályázó magyarul és németül jól irni és olvasni tudjon, a 2-tős könyvvezetést értse, valamint jó erkölcsi és iskolai bizonyitványa legyen.

A pályázó a szükséges bizonyitványokkal ellátott folyamodványát **január 31-éig** a fentnevezett pénzintézetnél nyujtsa be.

Az igazgatóság.

3558/1889. sz.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Drenovacz Milutin dárdai lakós végrehajtatónak

Bosnyák Jeftóné sz. Szarkanyacz Ruzsa

dárdai lakós végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a dárdai kir. járásbiróság területén levő Kácsfalu községben fekvő a kácsfalui 257. sz. tjkvben felvett 28. hszsz. 253. hszsz. ház, beltelek és 865 hszsz. fekvőségből alperest illető fele részre együttesen 358 frt ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1890. évi február hó 5-ik napján délelőtti 10 órakor Kisfalud községben a jegyzői irodában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 35 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a dárdai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi szept. hó 6-ik napján.

Fekete Gyula,
kir. albiró.

18054/1889 szám.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Mészáros József végrehajtatónak

Karácsony Ferenczné és társai

végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a pécsi kir. járásbiróság) területén levő M. Peterd község határában fekvő a magyarpeterdi 338. sz. tjkvben felvett 224. hsz. 91. sor sz. házra, udvartér és kertre az árverést 538 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1890. évi január hó 30. napján délelőtt 9 órakor Magyar-Peterd község házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának tiz százalékát vagyis 53 forint 80 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 2. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értetmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Pécsett, 1889. évi nov. hó 4-ik napján.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvén széki biró.

3260/1889. sz.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Baranyamegye gyámpénztára végrehajtatónak

Lösching Ádám

kisfaludi lakós végrehajtást szenvedő elleni 153 frt 46 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a dárdai kir. járásbiróság területén levő Kisfalud községben fekvő a kisfaludi 214. sz. tjkvben felvett 207. sz. kisházas birtokra, rétre és földre 476 frt, a kisfaludi 267. sz. tjkvben 1522. hszsz. szőlő és présházra az árverést 255 frtben ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1890. évi február hó 10-ik napján délelőtt 10 órakor Kisfalud közsében a jegyzői irodában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 47 frt 60 krt, 25 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott es az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8-ik § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Dárdán a kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi szeptber hó 3-dik napján.

Fekete Gyula,
kir. albiró.

18340./tk. 1889. sz.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Fináli János bonyhádi lakós végrehajtatónak

Feil Ferencz

mint kk. Feil József t. t. gyámja pécsváradi lakós végrehajtást szenvedő elleni vagyonközösség megszüntetése iránti ügyében a pécsváradi kir. járásbiróság területén lévő Pécsvárad község határában fekvő a pécsváradi 470. sz. tjkvben felvett 1894 uj, 2162 régi hszsz. 412. számu malomra mint felülépitményre, ugy az udvar és kertre mint haszonélvezetre az árverést 544 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1890. évi február hó 26-ik napján délelőtti 10 órakor Pécsváradon a községházánál** megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 54 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyiminiszteri rendelet 8 § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Pécsett, 1889. évi november hó 8-ik napján.

Lukrits István,
kir. törvényszéki biró.

Hirdetmény.

Nagyharsány község alólirott elöljárósága részéről közhirré tétetik, miszerint az állami kincstártól bérbe vett

italmérési jogosultság

1890., 1891. és 1892. évre

f. évi január hó 19-én délután 2 órakor

Nagyharsány község házánál nyilvános árverés utján a legtöbbet igérőnek albérletbe fog adatni.

Az árverési feltételek a nagyharsányi körjegyzői irodában betekinthetők.

Nagyharsányban, 1890. évi január 8-án.

Kiss Nep. János, körjegyző. **Kulcsár József,** biró.

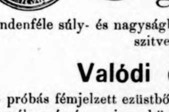

Jegy-gyürük

mindenféle súly- és nagyságban, legszebben fémjelzett aranyból elkészitve, dús választékban.

Valódi ezüstevőszerek

13 próbás fémjelzett ezüstből, ára egy grámnak 9 kr. Egy 6 vagy 12 személy számára csinos bőrtokban összeállitva, modern kiállitásban.

Brillláns ékszerek

művészies kivitelben, legszebb nemes kövekkel, gazdag választékban.

Legmegbizhatóbb és legfinomabb gyártmányu **ÓRÁK** legolcsóbb szabott gyári árak szerint **5 évi jótállás** mellett kaphatók.

SCHÖNWALD IMRE
aranyműves és órakészitőnél
Pécsett, Király(fő)-utcza, Hattyu-épület.

3208. sz.
1889.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Berger Jakab vörösmarti lakós végrehajtatónak

Vörsögi István

vmarti lakós végrehajtást szenvedő elleni 18 frt 93 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a dárdai kir. járásbiróság területén levő vörösmarti községben fekvő a vmarti 254. sz. tjkvben felvett 366. hszsz. 256. sz. ház, belsőségre 190 frt, 2165. hszsz. szőllőre 154 frt, 1861. hszsz. szőllőre az árverést 132 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1890. évi február hó 7-ik napján délelőtti 10 órakor vmart községben a jegyzői irodában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 9 frt, 15 frt 40 kr. és 13 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a dárdai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi augusztus hó 31-ik napján.

Fekete Gyula,
kir. albiró.

Kitünő minőségü

tüzelőfa

kapható a legjutányosabb áron

Pintér Józsefnél.

17274.
1889. sz.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a németbólyi segélyegylet véghajtatónak

Petz György és neje Sipl Katalin

szederkényi lakósok végrehajtást szenvedő elleni 2000 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsváradi kir. járásbiróság területén lévő Szederkény község határában fekvő a szederkényi 31. sz. tjkvben felvett 36. hrsz. 35. sorszámu házra, udvartér és kertre 800 frt kikiáltási árban, a 845. hszsz. részletre 531 frt, a 895. hszsz. részletre 318 frt, az 1152. hszsz. részletre 31 frt, az 1272. hszsz. részletre 28 frt, az 1286. hszsz. részletre 14 frt az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **az 1890. évi január hó 27-ik napján d. e. 10 órakor Szederkény község zázában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 80 frt, 53 frt 10 krt, 31 frt 80 krt, 3 frt 10 krt, 2 frt 80 krt és 1 frt 40 krt készpénzben, avagy az 1881. LX. törv. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni. A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Pécsett, 1889. évi julius hó 16-ik napján.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Pécsett, 1889. évi okt. hó 17-ik napján.

Bogyay Pongrácz,
királyi törvényszéki iró.

Meghivó.

A pécsi nemzeti casino egyesület t. tagjait van szerencsém a

f. é. janáár hó 12-én d. e. 10 órakor tartandó

tisztújitó közgyülésre

tisztelettel meghivni.

Az elnök.

A KI NEM TUDJA,
hogy a sok hirdetett gyógyszer közül melyik **felelne meg leginkább** betegségének, az kérje azonnal levelező-lapon **Richter kiadóintézetétől Lipcsében**, a képekkel ellátott **„A Betegbarát“** czimü könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálairatok bizonyitják, hogy a művecskében foglalt **jó** tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénzkiadást, hanem még a **vágyva-vágyott gyógyulást** is hamar megtalálták. A könyv **ingyen** küldetik meg.

Gőz- és gyógyfürdő.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására juttatni, miszerint

Ferencz József gőzfürdőmben

ujitást eszközöltem, a mely által **mint gyógyfürdő szolgál testi-bántalmakban, köszvény, csúz stb. belső bajokban szenvedőknek.**

Ennek következtében a legelőbbkelő orvosi tekintélyek tanácsára

belégző készülékkel

láttam el a gőzfürdőt és a belégzéshez

fenyű-tű-kivonatot

alkalmaztam.

Ezen uj berendezés többek között ***dr. Koharics Károly városi főorvos úr*** által megvizsgáltatott és általa is igen jónak találtatott.

Minthogy annak használatáért dij nem fizetendő, hanem a fürdőközönségnek szabad rendelkezésére áll, hiszem, hogy ezáltal a szenvedő emberiségnek hasznos szolgálatot teszek, hogyha azt gyógyászati czélra legjobbban ajánlom.

Teljes tisztelettel
PINTÉR JÓZSEF,
tulajdonos.

Meghivó
a „Dráva-szabolcsi népbank“

1890. január hó 19 én d. u. 3 órakor tartandó

évi rendes közgyülésére.

Tárgyak:

1. Elnök előtetjesztése.
2. Az 1889. évi számadás bemutatása.
3. Felügyelő bizottság jelentése.
4. Lehető inditványok.

BEVÉTEL.

		frt	kr.
1	Mult 1888-ik évi zármaradvány	1971	44
2	1889. évi beiratási dijakból	19	—
3	Betéti kis könyvekért 28 drb a/12	3	36
4	Az 188⁷/₈ évt. 1889. é. befiz. 133 r. u.	681	20
5	„ „ késed. kötbérei	19	61
6	Az 188⁸/₉₀ „ 1889. é. befiz. 75 r. u	390	—
7	„ „ késed. kötbérei	6	36
8	Au 1889. évt. 1889. é. befiz. 95 r. u.	494	—
9	„ „ késed. kötbérei	10	22
10	Kölcsönök kamatai 1889. évben	160	45
11	„ „ „ pót kötbérei	6	45
12	Kezelési illetékekre	53	48
	Összesen:	3811	57

KIADÁS.

		frt	kr.
1	Az 1888. évi számadás közzététel	6	50
2	„ „ „ „ külön kinyomata és postadij	3	29
3	Kocsi fuvar Pécsre	3	20
4	„Pécsi Figyelő“-höz utalványdij	—	11
5	Siklósra főszolgabiró urhoz levéldij	—	0[illegible]
6	1888-ik évi számadásra és mellékleteire bélyeg	1	10
7	1888-ik évi számadás felküldése a törvényszékhez	—	20
8	Bélyeg illetékekről kézi könyv	—	30
9	Napló papir 79 iv	2	79
10	Törvszékhez változás bejelentés	—	83
11	Kezelési illetékekre	53	48
12	Iró szerekre	1	50
13	Leltár értéke	61	35
14	Kötvényekre	3153	52
15	Készpénz egyenleg	523	34
	Összesen:	3811	57

Mérleg.

TEHER.

		frt	kr.
1	Az 188⁷/₈ évt. 3 évi befiz. 2¹/₂ évre 133 r. u. ¹/₂ évre 129 r. u.	2064	40
2	Az 188⁷/₈ évt. 1887. évi jövedéke 133 r. u. a/36	47	88
3	Az 188⁷/₈ évt. 1888. évi jövedéke 133 r. u. a/50	66	50
	Összesen:	2178	78
4	Az 188⁸/₉ évtárs 2 évt befiz. 75 r. u.	780	—
5	„ „ 1888. évi jövedéke 75 r. u. a/25	18	75
	Összesen:	798	75
6	Az 188⁹/₉₁ évtárs. befiz. 95 r. u.	494	—
	Összesen:	494	—
7	Tartalék alap a mult évekről	3	76
8	Leltári vagyon értéke	57	99
	Összesen:	61	75
	Összeg:	3533	28
	Tehát f. évi jövedékül mutatkozik	201	57
	Mérleg:	3734	85
	E folyó évi jövedékből esik:		
	Az 188⁷/₈ évtárs. 133 r. u. a/93	123	69
	„ 188⁸/₉₀ „ 75 r. u. a/62	46	50
	„ 188⁹/₉₁ „ 95 r. u. a/31	29	45
	Összesen:	199	64
	Osztatlan marad	1	93
	Összesen:	201	57
	És igy a most leszámoló 188⁷/₈-ik évtárs. összes vagyona a fennti	2178	78
	Folyó évi jövedéke	123	69
	Összesen:	2302	47
	Mihez képest a további társulati vagyon lesz	1432	38
	Mérleg:	3734	85

FEDEZET.

		frt	kr.
1	Kölcsön kötvényeken	3153	52
2	Leltár értéke	57	99
3	Készpénz egyenleg	523	34
	Mérleg	3734	85

Kelt Dráva-Szabolcson, 1889. deczember 31.

Dömös József, pénztárnok. **Nagy István**, elnök. **Tóth Lajos**, ellenőr.

Jelen számadás, illetve mérleg a számadási főkönyvek, okmányok alapján helyesnek találtatott.

Rab József, **Dávid József**, **Kovács József**,
felügyelő bizottsági tagok.

PSERHOFER J.-féle
gyógyszertár Bécsben
Singerstrasse 15. sz. „Zum gold. Reichsapfel“.

Vértisztitó labdacsok ezelőtt **egyetemes labdacsok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben e labdacsok csodás hatásukat fényesen bizonyitják.

Évtizedek óta ezen labdacsok általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendeli azt, s alig akad család, melyben ezen kitünő háziszerből ne volna egy kis részlet.

1 doboz 15 labdacscsal 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentetlen utánvét melletti megküldéssel **1 frt 10 kr.**

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 tekercs labdacs 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 35 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.)

Kéretik határozottan PSERHOFER J.-féle vértisztitó labdacsokat kérni s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felirás minden dobozon a használati utasitásban látható **PSERHOFER J.** névaláirással el legyen látva és pedig **veres** nyomásban.

Fagy-balzsam, **PSERHOFER J.-tól** 1 tégely 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.
Keskeny utifü-nedv, hurut, rekedtség, görcsköhögés stb. ellen. 1 palaczk 50 kr.
Amerikai köszvény-kenőcs, 1 forint 20 kr.
Por lábizzadás ellen. Egy doboz ára 50 kr., bérmentes megküldés mellett 75 kr.
Golyva-balzsam, 1 üvegcse 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.
Élet-essenczia (prágai cseppek), megromlott gyomor, rossz emésztés ellen. Egy üvegcse 22 kr.
Angol csoda-balzsam, 1 üveggel 50 kr., egy kis üveggel 12 kr.
Fiaker-por, höhögés stb. ellen 1 dobozzal 35 kr., bérmentes megküldéssel 60 kr.
Tannochinin-hajkenőcs, **PSERHOFER J.-tól** a legjobb hajnövesztő szer 1 szelencze 2 frt.
Egyetemes tapasz, STEUDEL tanártól sebek ellen jónak bizonyult háziszer. Egy tégely 50 krajczár, bérmentes megküldéssel 75 kr.
Egyetemes tisztitó só, BULLRICH A. W.-tól. Kitünő háziszer megzavart emésztés minden következményei ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Az itt felsorolt készitményeken kivül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdetett bel- és külföld gyógyászati különlegesség készleten tartatik, a minden esetleg raktáron nem levő czikk kivánatra pontosan s legjutányosabban beszereztetik.

Postai küldemények az öszeg beküldése nagyobb megrendeléseknél utánvétel mellett és a leggyorsabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legczélszerübben postautalvány mellett a viteldij sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésnél.

Eddig még fölülmulhatlan
a MAAGER W.-féle
valódi tiszta

Csukamáj-olaj

MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.

Az orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és **könnyen emészthetősége** folytán gyermekeknek is ajálható, mert a legtisztább, legjobbnak elismert szer: **mell- és tüdőbajok, görvély, daganatok, kelések, börkiütések, mirigyek, gyengeség** stb. ellen — egy üveg ára **1 frt** — kapható gyári raktárban: **Bécsben, Heumarkt 3. sz.** alatt, valamint az Osztrák-Magyar birodalom legtöbb s jobb nevü gyógyszertáraiban.

Pécsett kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth János és az **Irgalmasok gyógyszertárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében.**

TISZTÖLT VÁLASZTÓ KÖZÖNSÉG!

Mottó: A vármegyén tisztujitás Jankóéknál píz-ujitás!

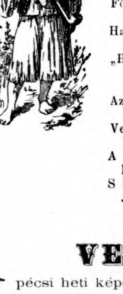

A téns megye jó urai
Uj viczispánt választottak
S a választás örömére
A „Hajó“-ban nagyot ittak;
Viczispán lett, a mint tudják,
A nagybajszu Szily László,
Az ő kemény vasmarkába
Került a vén megye-zászló.

A viczispán meg van, de hát
A viczcz-ispánt se feledjék,
Főszolgabirói bonbonsz
Nélkül nincsen jó egészség;
Ha a bonbonsz elmaradna
Mit szólna ehhez — valaki?
„Bitter, doch gut, wie der pilsner!“
S ezt e viczcz-ispán adja ki.

Azért hát t. nagy közönség
Tessék ujra voksot adni,
Veréb Jankót a tisztében
Böcsülettel tovább hagyni;
A lap 6 flőr egész évre
Megyénk minden polgárának
S ha elég lesz a szavazat:
Jankó marad **„viczcz-ispán“**-nak!

A

VERÉB JANKÓ

pécsi heti képes élczlap előfizetési ára potomság:

52 hétre — **forint** — de csak **6.**
6 hónapra — **hitvány** — **3** pöngő,
3 egész hóra — **csak** — **másfél** — flőr.

Nem is pénz!

A ki teheti, megadja, lesz legalább jó napja, mikor Jankót kapja!

Nyomatott Taizs József könyvnyomdájában.